

Landelijk onderzoek naar de impact van de coronacrisis op professionals in het brede veld van psychische hulp, zorg en ondersteuning

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de mentale gezondheid van professionals die betrokken zijn bij de zorgverlening tijdens de coronacrisis. En als ze zijn gedaan, gaat het meestal om de frontlinie zorgverleners in de somatische gezondheidszorg. Maar hoe gaat het met de professionals die in de frontlinie van psychische hulp, zorg en ondersteuning werken? Welke invloed hebben de pandemie en de gevolgen hiervan op hun werk, werkbeleving en eigen mentale gezondheid? Het Trimbos-instituut onderzoekt dit, samen met vertegenwoordigers van beroepsverenigingen, koepels van zorgaanbieders en andere partijen zoals MIND en Hogeschool Inholland.

Waarom dit onderzoek?

Het doel van dit onderzoek is om landelijk goed inzicht te krijgen in de impact van de coronacrisis op professionals die werkzaam zijn in de frontlinie van psychische hulp, zorg en ondersteuning.

Waarom is dit nodig?

De coronapandemie heeft in Nederland iedereen op verschillende manieren getroffen. Terwijl de meerderheid van de bevolking een dringend advies heeft gekregen om vooral zoveel mogelijk thuis te blijven, staan deze professionals in de frontlinie om psychische zorg, hulp en ondersteuning te geven en worden ze geconfronteerd met veranderende werkomstandigheden en (mogelijk) zorgen om zichzelf, hun naasten en/of cliënten. Voor deze professionals is er minder expliciete maatschappelijke waardering dan voor professionals in de somatische zorg, terwijl zij juist een cruciale rol spelen in de aanpak van de mentale gevolgen van de coronapandemie. Op de lange termijn verwachten wij dat de secundaire gevolgen van de coronapandemie op het sociale vlak (sociale isolatie) en economische vlak (inkomensonzekerheid) nog meer impact zullen hebben op de mentale gezondheid van de bevolking, vooral bij de

sociaaleconomisch kwetsbare groepen. Het is daarom extra urgent om te investeren in de duurzame inzetbaarheid van de professionals die hiermee te maken gaan krijgen.

Wie kan er meedoen aan dit onderzoek?

Het onderzoek richt zich op professionals werkzaam in publieke gezondheid, sociaal domein, in cure en care, met directe cliëntcontacten voor psych(iatr)ische en psychosociale hulp, zorg en ondersteuning. Deze directe cliëntcontacten kunnen face-to-face zijn, maar ook op afstand (telefonisch, digitaal). Ook professionals die de telefonische hulplijnen bemensen behoren tot de doelgroep van het onderzoek. Niet tot onze doelgroep rekenen wij vrijwilligers, professionals zonder directe cliëntcontacten (tweede linie), of professionals die in de frontlinie van de somatische zorg werken.

Wat levert het voor de professionals op?

Voor de professionals kan het belangrijk zijn dat er inzicht komt in hoe anders zij door de coronacrisis (moeten) werken, wat dit betekent voor henzelf en wat dit betekent voor de zorg die zij aan hun cliënten geven. En dat er met dit inzicht ook echt wat wordt gedaan om hun werksituatie te verbeteren. Zo kunnen zij aan hun cliënten de continuïteit en

kwaliteit van hulp, zorg en ondersteuning bieden die zij nodig vinden.

Wat houdt deelname aan het onderzoek in?

We vragen aan professionals om anoniem een online vragenlijst in te vullen. Het invullen duurt ongeveer 15 minuten. De vragen gaan over (veranderingen in):

- beroep en werkveld;
- werksituatie;
- (mentale) gezondheid en leefstijl;
- beschermende en risicofactoren;
- hulp en ondersteuning;
- achtergrondgegevens.

Hoe gaan we om met de gegevens?

Het onderzoek vindt plaats op anonieme basis. Dat wil zeggen dat de gegevens die wij verzamelen voor dit onderzoek geen persoonsgegevens van deelnemers bevatten. De gegevens zijn dus niet tot personen te herleiden.

Wanneer komen de eerste resultaten beschikbaar?

Het Trimbos-instituut zal de eerste resultaten van het onderzoek deze zomer publiceren via een factsheet.

Wat gebeurt met deze resultaten?

Op basis van opvallende en/of urgente bevindingen in de kerncijfers, wordt een aantal (groeps)interviews georganiseerd voor verdere kwalitatieve verdieping en duiding.

Op basis van de bevindingen van het vragenlijstonderzoek en de (groeps)interviews worden met het veld ten slotte gerichte en concrete aanbevelingen opgesteld voor beroepsverenigingen, de koepels van zorgaanbieders en andere partijen zoals financiers van ggz. Deze aanbevelingen dienen concrete aanknopingspunten te bieden om de werksituatie en werkbeleving van professionals te verbeteren en zo de eventuele negatieve gevolgen van de COVID-19 pandemie voor de professionals te verminderen en te voorkomen. Dit is tevens in het belang van de kwaliteit van de zorg aan de cliënten.

Het eindrapport wordt in het najaar van 2020 gepubliceerd.

Contact

Neem voor meer informatie contact op met Marja van Bon, mbon@trimbos.nl, of Tessa van Doesum, tdoesum@trimbos.nl.